

Dönem : 3

Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 336

6375 sayılı Kanunla onaylanan Kuzey Atlantik Andlaşmasına Taraf Devletler arasında Kuvvetlerinin Statüsüne dair Sözleşmenin VIII nci maddesinin 2 nci fıkrasının «F» bendine Ek Kararın tadiline dair Kuzey Atlantik Konseyi Kararının onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı ve Dışışleri ve Plân komisyonları raporları (1/109)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71-401/9548

4 . 12 . 1969

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 12 . 7 . 1966 tarih ve 71-401/4084 sayılı yazımız.

Dışışleri Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 29 . 11 . 1969 tarihinde kararlaştırılan «6375 sayılı Kanunla onaylanan Kuzey Atlantik Andlaşmasına Taraf Devletler arasında Kuvvetlerin Statüsüne dair Sözleşmenin VIII nci maddesinin 2 nci fıkrasının (f) bendine Ek Kararın tadiline dair Kuzey Atlantik Konseyi Kararının onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı» gerekçesi ve ilişikleriyle birlikte bağlı olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Süleyman Demirel

Başbakan

GEREKÇE

6375 sayılı Kanunla onaylanan «Kuzey Atlantik Andlaşmasına - Taraf Devletler arasında Kuvvetlerinin Statüsüne dair Sözleşme» nin VIII nci maddesi kabul eden Devlet topraklarında görevli bulunan, Akad Taraflardan birine ait kuvvetlerce, işbu memleket emvaline şka edilecek zararların tazmini ile ilgili hükümleri ihtiva etmektedir. Bahis konusu VIII nci maddenin 2 nci fıkrası, bu tazminatın tesbitine dair esasları derpiş eylemekte ve işbu fıkranın (f) bendinde de muayyen hallerin altında kalan zararlar için tarafların tazminat talebinden sarfmazar eyliyeceklerini âmir bulunmaktadır. Bahis konusu haller ise, her memleket için, kendi millî parası itibariyle tesbit edilmiştir. Bu suretle tesbit edilen muaflık halleri, o tarihteki kambiyo rayicine göre, 500 İngiliz lirasının millî paralarla muadili hesaplanarak bulunmuştur. Türkiye için tesbit edilen 3 900 Türk liralık muaflık haddi, memleketimizin Kuzey Atlantik Andlaşmasına, iltihakı tarihi olan 1952 yılındaki Türk lirasının İngiliz lirasına göre kambiyo rayici hesaplanarak elde edilmiştir.

Tazminat talebinden feragat edilecek rakamların tesbiti tarihinden bu yana, kambiyo rayiçlerimizde ehemmiyetli değişiklikler vukua gelmiş olmasına rağmen ve halen 500 İngiliz lirasının Türk lirası mukabil 12 600 Türk lirası olduğu halde memleketimiz için bîdayette tesbit edilen ve o tarihteki 500 İngiliz lirasının karşılığını teşkil eden 3 900 Türk liralık muafîlik haddinde bugüne kadar hiçbir değişiklik yapılmamıştır.

Diğer taraftan, Kuvvetler Statüsü Anlaşmasının VIII nci maddesinin 2 nci fıkrasının (f) bendi «kambiyo rayiçlerinde büyük tahavviller husule gelirse, Akid Taraflar gerekli ayarlamalar üzerinde mutabık kalacaklar» ibaresini ihtiva ettiğinden memleketimiz aynı durumda olan NATO üyesi Fransa ve Yunanistan ile birlikte gerekli ayarlamayı yapmaya NATO Konseyince davet edilmişlerdir.

Memleketimizle aynı durumda bulunan Fransa ve Yunanistan gerekli ayarlamayı yapmayı kabul etmişler ve yeni kambiyo rayiçine göre tesbit edilen miktar bu memleketler için yürürlüğe girmiştir.

İlişik kanun tasarısı bu ayarlamayı sağlamak üzere hazırlanmıştır.

Dışişleri Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu
Esas No. : 1/109
Karar No. : 9

21 . 3 . 1970

Yüksek Başkanlığa

6375 sayılı Kanunla onaylanan Kuzey Atlantik Anlaşmasına Taraf Devletler arasında Kuvvetlerinin Statüsüne dair Sözleşmenin VIII nci maddesinin 2 nci fıkrasının «F» bendine ek kararın tadiline dair Kuzey Atlantik Konseyi kararının onaylanmasının uygun bulunduğu hakkındaki kanun tasarısı, ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle Komisyonumuzda görüşüldü.

Tümü üzerinde cereyan eden uzun görüşmeler neticesinde, gerekçede serd olunan mucip sebepler Komisyonumuzca da uygun mütalâa edilerek, müzakere mevzuu tasarı aynen kabul edildi.

Havalesi gereğince Plân Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan
Manisa
E. Akça

Sözcü
İzmir
S. Osma

Kâtip
Konya
Ö. Ölçmen

Amasya
Y. Acar

İstanbul
N. Eroğan

İstanbul
O. Kabibay

İstanbul
S. Orkunt

İstanbul
N. İ. Tokgöz

İmzada bulunamadı.

İstanbul
M. Yardımcı

Kocaeli
N. Erim

Sinop
H. İşgüzar

Trabzon
M. A. Oksal

Zonguldak
C. Karakaş

Bütçe Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bütçe Plân Komisyonu
Esas No. : 1/109
Karar No. : 93

25 . 5 . 1971

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Tetkiki hususu Komisyonumuza havale buyurulan 6375 sayılı Kanunla onaylanan Kuzey Atlantik Andlaşmasına Taraf Devletler arasında Kuvvetlerinin Statüsüne dair Sözleşmenin VIII nci maddesinin 2 nci fıkrasının «F» bendine ek kararın tadiline dair Kuzey Atlantik Konseyi kararının onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı ve ön havalesi uyarınca Dışişleri Komisyonu raporu Dışişleri ve Maliye Bakanlığı temsilcilerinin de hazır buldukları oturumda görüldü;

Tasarı «NATO» ya dâhil Âkîd Taraflardan birine ait kuvvetlerce, buldukları memleket emvaline ika edilecek zararların tazmini ile ilgili hallerde, önce tanınan 3 900 TL. seviyesindeki muaflık haddinin 12 600 TL. ya çıkarılmasına ilişkin bir anlaşma tadilinin derpişi ile ilgilidir.

Bu muaflık haddinin yükseltilmesi kambiyo rayiçlerindeki değişiklikten doğmaktadır. Anlaşmadaki tadilât, Âkîd Taraflar için ayniyet arz etmektedir. Fransa Cumhuriyeti ve Yunanistan Kıraliyeti de aynı hükümlere tabi bulunmuşlardır. Anlaşmanın tadiline Kuzey Atlantik Konseyinde karara varılmıştır.

Tasarı üzerindeki görüşmeleri müatakip maddelerin görüşülmesine geçilmiş ve aynen kabul edilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşmek ve Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Bütçe Plân Komisyonu

Başkan V. İçel C. Okyayuz	Sözcü Ankara M. K. Yılmaz	Kâtip Erzurum R. Danışman	Adıyaman Y. Z. Yılmaz
Ankara C. Yorulmaz	Balıkesir C. Bilgehan	Bolu H. İ. Cop	Diyarbakır H. Değer İmzada bulunamadı.
Eskişehir M. İ. Anđı	Hatay H. Özkan	Kars K. Okyay	Kastamonu H. Tosyalı
Manisa H. Okçu	Manisa M. Erten İmzada bulunamadı.	Niğde M. N. Çerezci	Zonguldak K. Nedimođlu

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

6375 sayılı Kanunla onaylanan Kuzey Atlantik Andlaşmasına Taraf Devletler arasında Kuvvetlerinin Statüsüne dair Sözleşmenin VIII nci maddesinin 2 nci fıkrasının (F) bendine Ek Kararın tadiline dair Kuzey Atlantik Konseyi Kararının onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 6375 sayılı Kanunla onaylanan Kuzey Atlantik Andlaşmasına Taraf Devletler arasında Kuvvetlerinin Statüsüne dair Sözleşmenin VIII nci maddesinin 2 nci fıkrasının «F» bendine ek 20 . 8 . 1952 tarihli Ek Kararın tadiline dair, Türkiye'nin tazminat talebinden feragat edeceği miktarı 12 600 Tl. olarak tesbit eden, Kuzey Atlantik Konseyinin 30 Nisan 1963 tarihli ve PO/63/225 sayılı Ek II remizli ilişik Kararının onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

29 . 11 . 1969

Başbakan <i>S. Demirel</i>	Devlet Bakanı <i>R. Sezgin</i>
Devlet Bakanı <i>H. Atabeyli</i>	Devlet Bakanı <i>T. Bilgin</i>
Devlet Bakanı <i>G. Tütrek</i>	Adalet Bakanı <i>Y. Z. Önder</i>
Millî Savunma Bakanı <i>A. Topaloğlu</i>	İçişleri Bakanı <i>H. Menteseoğlu</i>
Dışişleri Bakanı <i>İ. S. Çağlayangil</i>	Maliye Bakanı <i>M. Erez</i>
Millî Eğitim Bakanı <i>O. Oğuz</i>	Bayındırlık Bakanı <i>T. Gülez</i>

BÜTÇE PLÂN KOMİSYONUNUN METNİ

6375 sayılı Kanunla onaylanan Kuzey Atlantik Andlaşmasına Taraf Devletler arasında Kuvvetlerinin Statüsüne dair Sözleşmenin VIII nci maddesinin 2 nci fıkrasının (F) bendine Ek Kararın tadiline dair Kuzey Atlantik Konseyi Kararının onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Ticaret Bakanı <i>A. Dalı</i>	Sağ. ve Sos. Y. Bakanı <i>V. A. Özkan</i>
Güm. ve Tekel Bakanı <i>A. İ. Birincioğlu</i>	Tarım Bakanı <i>İ. Ertem</i>
Ulaştırma Bakanı <i>N. Mentese</i>	Çalışma Bakanı <i>S. Öztürk</i>
Sanayi Bakanı <i>S. Kılıç</i>	En. ve Ta. Kay. Bakanı <i>S. O. Avcı</i>
Turizm ve Ta. Bakanı <i>N. Cevheri</i>	İmar ve İskân Bakanı <i>H. Nakıboğlu</i>
Köy İşleri Bakanı <i>T. Kapanlı</i>	Orman Bakanı <i>H. Özalp</i>
Gençlik ve Spor Bakanı <i>İ. Sezgin</i>	

**Kuzey Atlantik Andlaşmasına Taraf Devletler arasında Kuvvetlerinin Statüsü hakkında
Aktedilen Sözleşmenin VIII. maddesinin 2 (f) fıkrasında mündemiç sabit rakamların
ayarlanmasına mütaallik karar**

Kuzey Atlantik Konseyi :

19 Haziran 1951 tarihinde Londra'da imzalanan, Kuzey Atlantik Andlaşmasının Taraf Devletler arasında Kuvvetlerinin Statüsüne dair Sözleşmenin VIII. maddesinin 2 (f) fıkrası hükümlerine göre;

Kuzey Atlantik Konseyinin, Türkiye ile Yunanistan'ın mezkûr Sözleşmeye katılmaları ile ilgili, 20 Ağustos 1952 tarihli [C-M (52) 63 (Nihai)] kararına göre;

Mezkûr Sözleşmeye Taraf bâzı devletlerin paralarının kambiyo rayiçlerinde önemli değişmeler meydana gelmiş olmasını göz önünde tutarak;

Fransa Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı ve Türkiye Cumhuriyeti hükümetlerini, Sözleşmenin VIII. maddesinin 2. fıkrası uyarınca, dñnunda kalan meblâğlar için tazminat taleplerinden feragat edecekleri hadleri, aşağıdaki miktarlara göre, yeniden ayarlamaya davet eder :

Fransa için	6.912	Frank
Yunanistan için	42.000	Drahmi
Türkiye için	12.600	Tl.

Bu nisbetler 15 Mayıs 1963 tarihinden itibaren yürürlüğe girecektir.

